

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת מטות - מסעי

נאמטא

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת פינחס תשפ"א

קידושא רבא בצפרא דשבתא

דומה עליהם כי אין להם חלילה רועה, וכי אלוקיהם עובם ח"ו.

נמצא שזהו כונת משה רבינו ע"ה באמרו 'יפקד ה' איש על העדה' מנה עליהם מנהיג אשר יוכיח להם את מציאותך והשגחתך, וידעו כי יש להם רועה 'ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה' לבל יחשבו חלילה כאילו אין להם רועה, עכת"ד.

והנה בהמשך הפרשה איתא סדר הקרבנות שמביאין בני ישראל בבית המקדש בימי החג. וכתב רש"י, פרי החג שבעים הם, כנגד ע' אומות עובדי גילולים שמתמעמים והולכים סימן כליה להם, ובימי המקדש היו מגניני עליהם מן היסורין.

ולבאזרה דברי רש"י אלו סותרים זה את זה, דהרי בתחילה כתב שהוא סימן כליה להם, ובהמשך כתב שמגנינים עליהם מן היסורין.

וידבר משה אל ה' לאמר. יפקד ה' אלקי הרוחת לבל בשר איש על העדה. אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רעה (במדבר כו טו - יז).

בחומש המבואר 'שימה בפיהם' מביא ביאור מהשפת אמת, דהרועה האמיתי של ישראל הוא השי"ת, כמו שאמר יעקב אבינו (בראשית מח טו) האלוקים הרועה אותי, וכן דוד המלך ע"ה אמר (תהלים כג א) ה' רועי לא אחסר. אך לדאבון לב הדבר הזה שרוי בהסתרה, ולא כל אחד רואה זאת וחש בכך, ומוטל איפה על הצדיקים ומנהיגי ישראל התפקיד להראות לעולם כולו כי הרועה האמיתי דהיינו השי"ת חי וקיים ומשגיח תמיד על בניו ושומר עליהם בכל העיתים הקשות, אבל בזמן שאין להם לישראל המנהיגים הראויים אשר יגלו לעיניהם את השגחת השי"ת מתוך ההסתרה,

ועיינתי בביאור 'רש"י כפשוטו' שמבאר דברי רש"י שבימי המקדש היו הקרבנות הללו מגינים עליהם מן היסורים, ואילו בחורבנו הפסידו הגויים לעצמם את כפרתם והוא סימן כליה להם.

תינה בזמן שבית המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם, אמר לו כבר תקנתי להם סדר קרבנות כל זמן שקוראין בהן מעלה אני עליהן כאילו מקריבין לפני קרבן ומוחל אני על כל עונותיהם.

וביאורו מבוסס על פי דברי הגמרא (סוכה נה:;) שהם מקור דברי רש"י אלו, דאיתא שם, הני שבועים פרים כנגד מי כנגד שבועים אומות. א"ר יוחנן אוי להם לעובדי כוכבים שאברו ואין יודעין מה שאברו, בזמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר עליהן, ועבשו מי מכפר עליהן.

ודברים אלו עולים בקנה אחת עם מה שהבאנו לעיל מדברי השפת אמת. הנה תפקידו של המנהיג בזמן שאין בית המקדש קיים, כשעם ישראל נמצאים בבחינה של הסתר פנים, הוא ללמד לעמך תורה ומצוות, ובזמן שעוסקים בלימוד תורת הקרבנות מעלה עליהם הקב"ה כאלו הקריבום וכמ"ש ונשלמה פרים שפתינו כדאמרן.

בהמשך ביאורו שם מוסף שישראל כאשר הם עוסקים בלימוד תורת הקרבנות מעלה עליהם הקב"ה כאלו הקריבום כמו שנאמר (הושע ד ה) ונשלמה פרים שפתינו.

ויש להמליץ ולומר כי קרבן כשמו כן הוא מלשון קרוב, ותכלית הקרבן הוא גם לקרב האדם המביאו להשי"ת, וכשלומדים תורה ונחשב לימודם כאלו הקריבו קרבן ועי"כ זוכים להתקרב להשי"ת, אז ידעו ויקבלו כולם שה' רועי לא אחסר, שהקב"ה הוא רועינו אף בזמן הגלות וההסתר פנים.

ומקור דבריו על פי דברי הגמרא (מגילה לא:;) כתיב (בראשית טו ב) ויאמר ה' אלקים במה אדע כי אירשנה, אמר אברהם לפני הקב"ה רבש"ע שמא ח"ו ישראל חומאים לפנדך ואתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה, אמר לו לאו, אמר לפניו רבש"ע במה אדע, אמר לו קחה לי עגלה משולשת ונו, אמר לפניו רבש"ע

פרשה זו קורים כמעט בכל שנה בימי בין המצרים שהוא זמן של הסתר פנים, ובפרשה זו קורים בפרשת המוספים של הימים טובים,

יעזור השי"ת שימי בין המצרים אלו
 יהפכו לשישון ולשמחה, אשר
 עין בעין יראו הנהגת השי"ת בבחינת
 ותגלה ותראה מלכותו עלינו, בביאת
 גוא"צ בנין בית המקדש בב"א.

ללמדנו שעל ידי לימוד תורת הקרבנות
 יכולים להתקרב להשי"ת, ולהבין שגם
 בתוך ההסתרה אין אנו כצאן אשר
 אין להם רועה, אלא השי"ת נמצא
 יחד איתנו בבחינת עמו אנכי בצרה.

רעוא דרעיון

היתה מעין אתחלתא הנאולה, ולכן
 כל דבר שקשור למדינה לשיטתם הוא
 בבחינת קדוש יאמר לו ה"י. ואולם
 הדבר ידוע שהמדינה ומקימיה הינם
 רחוקים כרחוק מזרח ממערב מהמושג
 'ציונות' האמיתית והטהורה, הציונים
 האמיתיים הם היראים והחרדים לדבר
 ה' שמתפללים שלוש פעמים ביום
 'ולירושלים עירך ברחמים תשוב'
 'ותחונה עיננו בשוכך לציון ברחמים'
 ומשתוקקים בכל רגע ועת ששוב ישרה
 הקב"ה שכינתו בציון. ואותם שאנו
 קוראים להם ציונים בתחילה חשבו
 בכלל להקים את מדינתם באוגנדה
 אשר באפריקה ורק לאחר שנוכחו
 לדעת כי הדבר לא יצליח שם החלו
 בפעולותיהם להקים מדינה בארץ
 ישראל. וא"כ מה שייכות יש להם
 כלל עם ארץ ישראל וציון.

וידבר ה' אל משה לאמר. פינחס בן
 אלעזר בן אהרן הכהן השיב
 את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את
 קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני
 ישראל בקנאתי (במדבר כה י - יא).

בסה"ק קדושת לוי מרדק הנונה
 בתיבת בתוכם, דלפי הנראה
 הוא מיותר שדי אם היה כתוב בקנאו
 את קנאתי ולא כליתי וכו' ומה בא
 תיבת בתוכם להוסיף. וכדי לבא אל
 כוונת הדברים נקדים לבאר ענין
 הקנאות מה היא.

הנה בדורנו זה ישנם שתי מילים
 שהאנשים משתמשים בהם
 וכוונתם האמיתית היא רחוקה ממה
 שהעולם משתמשים בהם, והם 'ציונות'
 ו'קנאות'.

גם במושג של קנאות יש שיבוש
 כהיום, כי הנה המסילת ישרים

המושג 'ציונות' משמש כהיום לאלה
 שחושבים שהקמת המדינה

שמתיימרים להיות קנאים היום הם רחוקים ממדרגה זו, למהות מתוך אהבת ה', אבל לכל הפחות המה מקווים ששמתי יגיע מעשי להיות קנאי אמיתי.

אמרו חז"ל (זוה"ק ח"ב קצ.) פנחס זה אליהו, ובתוספות (ב"מ קיד. ד"ה מהו) מביא בשם תנא דבי אליהו (פמ"ו), שהיו חולקים ממי בא אליהו אם מרחל אם מלאה, ובא אליהו ואמר להם שאני מבני בניו של רחל. וכתב הקדושת לוי דנראה דאלו ואלו דברי אלהים חיים, דבאמת אליהו הוא פנחס ונמצא הוא בא מבני בניו של לאה. ומה שכתב בתנא דבי אליהו שאמר שהוא מבני בניו של רחל, כי זה לשון תנא דבי אליהו עד שבא אליהם ואמר להם זה שאני אליהו אני מבני בניה של רחל, כי בשעה שקינא קנאת ה' צבאות בא אליו נשמה מרחל, כי ברחל כתיב (בראשית ל, א) ותקנא רחל באחותה וזהו מדתה. וזה שכתוב שם שאמר להם זה שאני אליהו שיש לי נשמה יתירה שאני נקרא אליהו שאני מבני בניה של רחל זו הנשמה הוא מרחל שנאמר בה ותקנא רחל, וגם רחל הוא מלכות הוא הנקום.

ובזה מבואר על מה דאמרינן בגמרא פנחס זה אליהו, דלכאורה יש קושיא למה לא אמר בהיפוך אליהו

(פרק יש) מבאר שקנאות הוא ענף מענין האהבה, שיהיה האדם מקנא לשם קדשו, שונא את משנאו ומשתדל להכניעם במה שיוכל, כדי שתהיה עבודתו ית' נעשית וכבודו מתרבה, והוא מ"ש דוד ע"ה (תהלים קל"ב כא) הלא משנאך ה' אשנא ובתקומיך אתקוטט תכלית שנאה שנאתים וגו'. ואליהו אמר (מלכים א' י"ט י) קנא קנאתי לה' צבאות וגו', וכבר ראינו למה זכה בעבור קנאתו לאלוקיו, כמאמר הכתוב (במדבר כה יג) תחת אשר קנא לאלוקיו ויכפר על בני ישראל, וזה פשוט כי מי שאוהב את חבירו אי אפשר לו לסבול שיראה מכים את חבירו או מחרפים אותו ובודאי שיצא לעזרתו גם מי שאוהב שמו יתברך לא יוכל לסבול ולראות שיהללו אותו ח"ו ושיעברו על מצותיו, והוא מה שאמר שלמה (משלי כה ד) עוזבי תורה יהללו רשע ושומרי תורה יתגרו בם, כי אותם שמהללים רשע ברשעתו ולא יוכיחו על פניו מומו, הנה הם עוזבי התורה ומניחים אותה שתתחלל ח"ו, אך שומריה המתחזקים להחזיקה ודאי שיתגרו בם לא יוכלו להתאפק ולהחריש.

נמצאנו למדים מדבריו שענין הקנאות האמיתית הוא דרגה גבוהה ונעלית מאד בעבודת ה', ואלו

לחלקה בתולדת השבטי י-ה. ובכל זאת צריכים להבין הקשר בין קנאת פינחס להקנאה של רחל.

והנה מצאנו בתורה ענין קנאה אצל בעל שמקנא באשתו כדכתיב, (במדבר ה יד) ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והוא נממאה או עבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נממאה. מלשון הכתוב אנו למדים כי הקנאה באה בגלל חשש שהאשה בגדה בו, אשתו שאהב אותה ונתן אמונו בבת בריתו, הקנאה הוא ביטוי של כאב עמוק על איבוד דבר שהיה חלק ממנו והיה יקר לו מכל.

כמו כן מצאנו בתורה את קנאת ה' לחטא עבודה זרה, כפי שנאמר (שמות כ ה) לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי ה' אלקיך א-ל קנא וגו'. ומבואר ברמב"ן (שם) שלא נמצא בכתוב בשום מקום שיבא לשון קנאה בשם הנכבד כי אם בענין עבודה זרה בלבד, ולפי העתי שזוכר קנאה בע"ז בישראל בלבד, ושעם הקנאה כי ישראל סגולת השם הנכבד אשר הבדילים לו כאשר פירשתי למעלה (ש ה), והנה אם העם שלו משרתיו פונים אל אלהים אחרים, יקנא בהם השם כאשר האיש מקנא באשתו בלכתה לאחרים.

זה פנחס, כי השם של אליהו הוא מאוחר משם של פנחס. והנראה, דהנה כתיב פנחס בשעה שקנא קנאת ה' צבאות פרח ממונו נשמתו ואז ברנע זו בא לבחינה שנקרא בשם אליהו, ואחר כך כשחזר אל עצמותו אז חזר לקרוא בשם פינחס, ונמצא שם אליהו קודם לשם פינחס בשעה שפרחה נשמתו.

וצריכים להבין כוונת דבריו הקדושים במה שכתב כי בשעה שקינא קנאת ה' צבאות בא אליו נשמה מרחל, כי ברחל כתיב ותקנא רחל באחותה וזהו מדרתה, ואיזה שייכות יש בין קנאה דכתיב אצל רחל ששורשה מדרת הקנאה למדת הקנאות דכתיב אצל פינחס. והגם דהקנאה של רחל לא היתה סתם קנאה כמו שמפרש רש"י שם, שקנאה במעשיה הטובים, אמרה אלולי שצדקה ממני לא זכתה לבנים. גם מבואר בחזקוני (שם) שלא נתקנאה בלאה עד שילדה בן רביעי, שעכשיו נמלה יותר מחלקה הראוי לה מ"ב שבטים, דלפי החשבון כל אחת מהארבע אמהות היו צריכות להוליד שלשה שבטים, והיא הולידה ארבע שהוא יותר מחלקה הראוי לה מ"ב שבטים. הרי שכל הקנאה של רחל היתה על רצונה שגם היא תזכה

הרי אנו רואים שגם הקנאה של רחל היה באותה בחינה של קנאה של אשה סוטה וע"ז וכדאמרן.

רש"י הק' בסוף פרשת בלק כתב על הפסוק (במדבר כה ז) וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רומח בידו, שפינחס ראה מעשה ונוכר הלכה, אמר לו למשה, מקובלני ממך הבעול ארמית קנאין פוגעין בו, א"ל קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא, מיד ויקח רומח בידו וגו'. מדברי רש"י אלו אנו רואים כי פינחס לא עשה מעשה הקנאות מיד אלא שנמלך קודם עם משה.

והנה באמת הפעולה של קנאות נעשית בדרך כלל בהתלהבות דקדושה מבלי להמלך בדעת אחרים ומבלי לחשוב חשבונות, וכמו שכתב רש"י קנאין פוגעין בו, ופוגעין הוא מלשון של פתע פתאום, כמו שמצינו אצל יעקב אבינו (בראשית כה יא) ויפגע במקום וילך שם כי בא השמש וגו', ורש"י (שם) מבאר הלשון כי בא השמש, דהיה לו לכתוב ויבא השמש, וילך שם כי בא השמש משמע ששקעה לו חמה פתאום שלא בעונתה כדי שילין שם, ע"כ. כמו שאצל יעקב ויפגע במקום היה בפתאום, כן הדברים

בלזמר, כנסת ישראל היא כביכול בת זוגו של הקב"ה, ולכן הקב"ה מקנא בהם כאשר הם בוגדים בו ללכת אחרי אלהים אחרים, כפי שמצאנו בעל שמקנא לאשתו. ולכן מצאנו שאחרי חטא העגל נהג בהם משה רבנו כסוטה, והשקה אותם מן המים שלתוכם טחן את העגל עד דק, ואמרו חז"ל (רש"י שמות לב ב) וישק את בני ישראל נתכוין לברדקן כסוטה. וכן שבר את הלוחות דבר שמזכיר את מחיקת השם בסוטה כדי לטהרה לבעלה.

ולפי דברים אלו יבוא על נכון הקשר בין קנאה דכתיב אצל רחל ששורשה ממדת הקנאה למדת הקנאות. דהנה רחל נתנה סימנים ללאה כמו שמבואר ברש"י (בראשית כט כה) ויהי בבקר והנה היא לאה ופירש"י אבל בלילה לא היתה לאה, לפי שמסר יעקב סימנים לרחל וכשראתה רחל שמכניסין לו לאה אמרה עכשיו תכלם אחותי, עמדה ומסרה לה אותן סימנים, ע"כ. הקנאה של רחל היתה ביטוי של כאב גדול דהלא שכל מה שאחותה לאה היא אשת יעקב הגיע מכוחה, שנתנה לה הסימנים, והנה לאה עכשיו נוטלת יותר מחלקה הראוי לה מ"ב שבטים,

בן הוא הדבר אצל הקנאות, שעצם ההסתפקות אם לעשות פעולה או לא גורם שישקוט אש ההתלהבות, ולכן בדרך כלל הקנאות באה מתוך התלהבות וקדושה בלי ספיקות. כדאמרן.

והנמא לדבר שצריך לעשות מעשה קנאות מבלי לחשב חשבונות, הנה ידוע מה שנפסק בשלחן ערוך (או"ח קכ"ז) שלא ישיה שיחת חולין בשעה ששליח ציבור חוזר התפלה, ואם שח הוא חוטא וגדול עונו מנשוא, וגוערים בו. והנה זה שנוער בחברו המדבר באמצע התפילה הרי הוא עושה זאת בקנאות בלי לחשוב חשבונות, שאם יתחיל להתבונן ולחשוב לפני שהוא גוער בו, יעלה במחשבתו כל מיני ספיקות, דהלא כתיב (ויקרא י"ז) הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא, אולי יותר כדאי לדבר עם חברי בסתר אחרי התפילה ולעוררו על חומר האיסור של שיחה באמצע התפילה ולא לבייש אותו ברבים על ידי הגערה, והלא ידוע חומר האיסור של המלכין חבירו ברבים שאין לו חלק לעולם הבא (אבות ג' י"א). וכך ע"י מחשבות אלו יפסיד ההלכה של גוערין בו, ולכן ענין הקנאות היא שבאה מיד בלי שהות, כי אם ישתהה סופו שלא יקנא כלל.

בקנאין פוגעין בו שהוא ענין שנעשה בפתאום ומיד מבלי להתמהמה.

ודבר זה יבואר ע"פ דברי זקני נאב"ד חוסט זצוק"ל שכתב (שו"ת חסד יושע מהר"ח י"ד סי' לו) בביאור דברי רש"י על הפסוק (בראשית י"א) וירא אליו ה' באלני ממרא וגו', דהפסוק מזכיר שנראה אליו ה' באלוני ממרא, בגלל הוא שנתן לו עצה על המילה לפיכך נגלה עליו בחלקו, והקשו הקדמונים וכי תעלה על דעתך דאברהם אבינו הוצרך להביא עצות מרחוק אם לקיים מצותו של מקום.

ומבאר זקני ז"ל על פי מה שמבואר בספרים הק' דאם גומר אדם בדעתו למסור נפשו על קידוש השם אינו מרגיש כלל ביסורין, דאברהם אבינו ע"ה לרוב השתוקקתו לקיים מצות מילה לא היה מרגיש כלל, והוא לא רצה בכך למען חיבת הקודש אהבת המקום וקיום מצותו ית"ש רצה שירגיש ביסורי המצוה, וע"כ עשה אאע"ה פעולות להשקיט ההשתוקקות הגדולה, והלך לשאול בעצה כדי להיות מסתפק ושואל, וע"י היסח הדעת לפי שעה שקמה אש ההתלהבות קצת והרגיש ביסורין בשעת קיום המצוה.

נפרע ממנו העון בהכאתו של פנחס שהרגו ומיתתו כפרתו.

וכתב שם עוד, שלא הוכה בנפשו אלא כשהיה עמה אבל אחר שנבדל ממנה לא נשאר בו רושם החטא כי הוא נבדל במיתה ומיתתו מהרה נפשו, ובוזו נתן מעם למה קראו איש ישראל כי אחר הריגה בשם ישראל יכונה, עכתו"ד. הרי שכל מעשה הקנאות היתה לטובתו של האיש ישראל המוכה.

וזו עשה פינחס מרב אהבתו לכל איש ישראל, כאשר אמרנו בשם המסילת ישרים שהקנאות הוא אחד מהענפים של אהבת ה' והוא מבטא הכאב על חילול שמו ית'. בנוסף לענין זו, הקנאות של פינחס כללה נקודה של אהבת ישראל, שהבין רוס המעלה של נפש הישראלי, שהם עם סגולה, העם שהקב"ה בחר בהם מכל העמים לתת להם את תורתו, וראו ניסים ונפלאות ביציאת מצרים וקריעת ים סוף, וגם במדבר המטיר להם לחם מן השמים והוציא להם מים מצור חלמיש וזכו לענני כבוד. הקנאות של פינחס היתה ביטוי של כאבו הגדול על הנפילה של נפש הישראלי מאינרא רמא לבירא עמיקתא.

אך אצל פינחס שמצינו אצלו שכן נמלך תחילה עם משה והתמהמה מעט מרם שעשה מעשה הקנאות, אצלו היתה הקנאות בדרגה גבוהה מאוד, כמו שכתב רש"י (במדבר שם) שבא לפני משה לשאול, מקובלני ממך הבעל ארמית קנאין פוגעין בו. שהיה מסתפק אם מוטל עליו החיוב להרוג זמרי, ועכ"ז עשה את מעשה הקנאות, ואצלו זה היה אחרי התבוננות בכל הצדדים.

וכדי להבין מעלת קנאותיה הפינחס קנאה, נקדים את דברי האור החיים הק' (שם כה יד) שכתב, על פי מה שקדם לנו מדברי המקובלים שלא ירח נדח מכל ניצוצי הקדושה, וכלן לבסוף יוכו למקום שממנו באו, והגם שיריע איש ישראל אף יצריח נפשו סוף כל סוף יחזור לשורשו, והוא אומרו ושם איש ישראל הרי שאפילו אחר מעשה בשם ישראל יכונה, הא למדת שלא נעקך משורשו, המוכה פירוש שהכה פנחס מודיעך הכתוב שלא הוכה באברון נפשו אלא אשר הוכה את המדינית פירוש אותו החלק הרע שנדבק בו מאת המדינית שיתכנה אליו שם הכאה הוא שהוכה ומת באמצעות הכאת פנחס, הא למדת שיצא הפסדו מה שהפסיד בעבירה

ולבן אח"כ אחרי מעשה מדין כתיב
 (כ"ו ב) שאו את ראש כל עדת
 בני ישראל, שמנו את כל עם ישראל.
 ולהורות זה בא על החשיבות של כל
 אחד מאיש ישראל שהוא דבר שבמנין,
 שכל אחד ואחד סופרים אותו ויש לו
 חשיבות בפני עצמו.

בשנתבונן בדברים אלו מוטל עלינו
 החוב לעשות בדרך הבית
 ולשאול מהו הכאב האמיתי שלנו על
 חילול שמו יתברך, האם אכן אנו
 מוחים על שנתחלל כבוד שם שמים,
 והאם זה בא מתוך דאגה וערבות על
 כל עם ישראל, או שחלילה ההיפך.
 ובאמת שענין אהבת ישראל תלוי אך
 ורק בנו שכשנכיר בכוח הנפש
 הישראלי שטמון בקרבנו, אזי יתעורר
 בקרבנו אהבה לכל אחד ואחד שבשם
 ישראל יכונה.

יעזור השי"ת שנוכה להיות מאוהבי
 ה' שנאו רע, ושיבער בקרבנו
 אהבת ישראל אמיתית ונוכה להרבות
 כבוד שמים עדי נוכה לביאת גוא"צ
 בכ"א.

זכמו שמתאמרא משמיה דרביה"ק
 רבי דוד מלעלוב זי"ע שאמר
 שהלואי שנאהוב את נפש הצדיק כמו
 שהקב"ה אוהב את היהודי הכי גרוע.
 ופינחס הכיר במעלה של הנפש
 הישראלית אע"פ שחטא, וכדאיתא בגמ'
 (סנהדרין מד.) ישראל אף על פי שחטא
 ישראל הוא.

זבעת יובן למה כתיב בקנאו את
 קנאתי בתוכם, ולא רק קנאת
 ה', אלא גם קנאות שמגיע מבחינה
 של אהבת ישראל, דהיינו בתוכם,
 שזהו מעלה יתירה של מעשה הקנאות.

ולפי דברים אלו יובן המשך הפרשה
 דכתיב (שם פסוק יז) צרור את
 המדינים והכיתם אותם וגו', ומפרש
 רש"י (שם) עליכם לאייב אותם. שאצל
 המדינים צריכים לאייב אותם, אבל
 אצל יהודי יהיה מה שיהיה באיזה
 מצב שיהיה, יש ענין של אהבת ישראל
 לאהוב כל יהודי באשר הוא ואפילו
 שחייב מיתה, והאיבה הוא רק על
 מעשיו הרעים.

ניצוצי אורה מתוך סעודת מלוה מלכה

דברי חיזוק לרגל יומא דהילולא של רש"י הק'

הקובע מקום לתפילתו, היינו שכל אחד מוטל עליו החוב לדאוג לנקיונו לכבודו של בית הכנסת בו הוא ומתפלל. והענין הנשגב של ניקיון וכיבוד בית המדרש לומדים מזקינו של רש"י, ובזכות ענין זה זכה לנכד המאור הגדול רש"י הק'.

עוד ענין שקשור ליומא דהילולא של רש"י, הוא אחד מהדברים שצריכים תמיד חיזוק, והוא הלימוד של חומש רש"י מידי שבת בשבתו.

מסופר שנכנס יהודי לכ"ק אדמו"ר רבי משה מבאיאן זצ"ל מקראקא שחיפש שידוך בשביל בתו, אמר לו האדמו"ר מבאיאן ששמע בשם חותנו זקינו הפחד יצחק מבאיאן זצ"ל שהדרך הנכון לבחון בחור אם הוא ירא שמים, לברוק אם הוא לומד חומש רש"י ולפי זה תדע אם הוא ירא שמים.

ודבריו מבוססים על דברי המחבר בשלחן ערוך (רפ"ה ב) לגבי החיוב לקרות בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום, וכתב המחבר שירא שמים יקרא תרגום וגם פירוש רש"י.

המגן אברהם (א"ח קנ"ז) מביא שרבינו יעקב אבי רבי יצחק אביו של רש"י הק', נהג לכבד ולנקות תמיד את בית המדרש, ואת ארון הקודש כיבד וניקה בוקנו, כי בער בו אש קודש לכבד וליקר את בית ה', ובזכות זה זכה שבן בנו היה רש"י הק' ז"ע.

עלמא דבר שכאשר יכנס אדם לבית ויראה בו אחד שהוא מרים דברים מהרצפה ומנקה ומכבד את הבית סימן הוא שהוא בעל הבית. [ושמעתי ע"ז בדרך הלצה שפעם שהיה אחד בנן של קדושים שהתפלל בבית מדרשו של איזה אדמו"ר וביום מן הימים ראהו אותו הרבי איך שהוא מנקה ומרים דברים מהארץ, והחל אותו הרבי לפחד שמא אותו בנש"ק רוצה להיות הבעה"ב של הבית מדרש].

והנה בחז"ל מובא דברים חשובים על הקובע מקום לתפילתו (ראה בגמ' ברכות ו - ז). קביעות מקום אמיתית הוא שהאדם מרגיש כמו בעל הבית ומרים דברים מהרצפה, וזה אפשר לומר שהפליגו חכמינו ז"ל במעלת

ידוע שהתנאים של הצעדה היו נורא מאוד ה"י, היהודים צעדו בקור בלבוש שבקושי חימם אותם, אחרי דרך ארוכה כמעט בסוף המצעד שכב היהודי הזה על הרצפה במצב של יאוש, כבר לא היו לו את הכוחות להמשיך עוד. עבר שם יהודי שאמר לו למה אתה שוכב על הרצפה, הלא בסך הכל אנחנו צועדים עד למקום פלוני, בציינו על אחד מהבתים הנראים מרחוק, חשב היהודי ששכב על הרצפה אם צריכים להגיע רק עד לשם, אאזור כוחות ואצעד עד שאגיע לבית ההוא, בסוף כשהגיעו להבית אמר לו חברו, עלי להתנצל בפניך, מעיתי זה לא הבית הזה, זה הבית ההוא, בציינו על עוד בית שנראה מרחוק, וכך הוא צעד עוד ועוד עד שעבר המצעד בחיים. והנמשל מובן, כשאדם חושב שהוא צריך לסיים את כל הש"ס זה נראה דבר בלתי אפשרי, ועל זה היצר הרע מצליח להכניס את האדם לתוך מצב של יאוש, אבל אם היעד הוא רק ללמוד היום דף, ולמחרת ללמוד עוד דף, אזי לומדים דף ועוד דף עד שזוכים בס"ד לסיים את כל הש"ס.

בן הדברים בלימוד חומש רש"י, כשמסתכלים שצריכים ללמוד הפרשה כולה שמו"ת עם פירוש רש"י

בשבוע הבעל"ט אנו קורים שתי סדרות ממות - מסעי שהיא קריאה ארוכה, ולפעמים קשה לפנות זמן כדי ללמוד חומש רש"י, ובמיוחד בקריאה ארוכה כזו שרבים מתרשלים בלימוד הרש"י על הפרשה.

שמעתי השבוע שיחה מאיש עסקים הרה"ח רבי נפתלי הורוויץ הי"ו שהוא בנן של קדושים על גודל הענין של קביעות עתים לתורה, ובאמצע השיחה דיבר על החשיבות של הדף היומי, ואמר שיהודי שגומר בליבו שרוצה לסיים ש"ס, יבוא אליו היצר הרע ויגיד לו 'האם באמת אתה חושב שתוכל לסיים ש"ס, הרי שאתה בסך הכל יהודי שעמל על המחיה ועל הכלכלה ואיך תוכל כלל לסיים ש"ס', ואמר שהדף היומי הוא העצה המועילה במלחמה נגד היצר, שתגיד ליצר הרע סך הכל אני רוצה ללמוד דף גמרא, וכך בסוף תנצח היצר ותסיים הש"ס כולו.

והביא משל לענין זה על פי מה שסיפר לו יהודי שעבר שנות השואה, יהודי זה שהה באחד ממחנות ההשמדה, והרשעים ימ"ש הוציאו אותם למצעד המות, שרוב רובו של האנשים שיצאו למצעד לא חזרו בחיים.

יב דברות פרשת פינחס תשפ"א קודש

בערב שבת, יכולים ליפול למצב של יאוש, שנראה לו כהר גדול וחושב מי יעלה בהר ה', אבל העצה לזה ללמוד כל יום רק חלק אחד מהפרשה, ביום ראשון עד שני, ולמחרת עד שלישי, וכדאמרן, ובאופן כזה יוכל כל אחד ללמוד מידי שבוע ושבוע חומש עם פירוש רש"י.

יעזור השי"ת שזכותו הגדול של רש"י יגן עלינו ובקרוב נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

